

Ses Salines d'Eivissa: Parc Natural?

Les contínues agressions deterioren l'estat de conservació del principal espai natural de les Pitiüses, el Parc Natural de ses Salines. Tot i que el nombre de denúncies ha augmentat, sembla que de moment no es preveuen solucions immediates per a la conservació d'aquest paratge, teòricament protegit.

La declaració de ses Salines d'Eivissa i Formentera com a Parc Natural, l'any 2001, va representar una victòria de la gent de les Pitiüses que durant vint anys va lluitar contra els projectes urbanístics que amenaçaven aquest espai natural, de primera importància en la Mediterrània occidental. No obstant això, l'estat de degradació no ha acabat després de la seua protecció formal, i es multipliquen les denúncies de grups ecologistes, particulars i partits polítics.

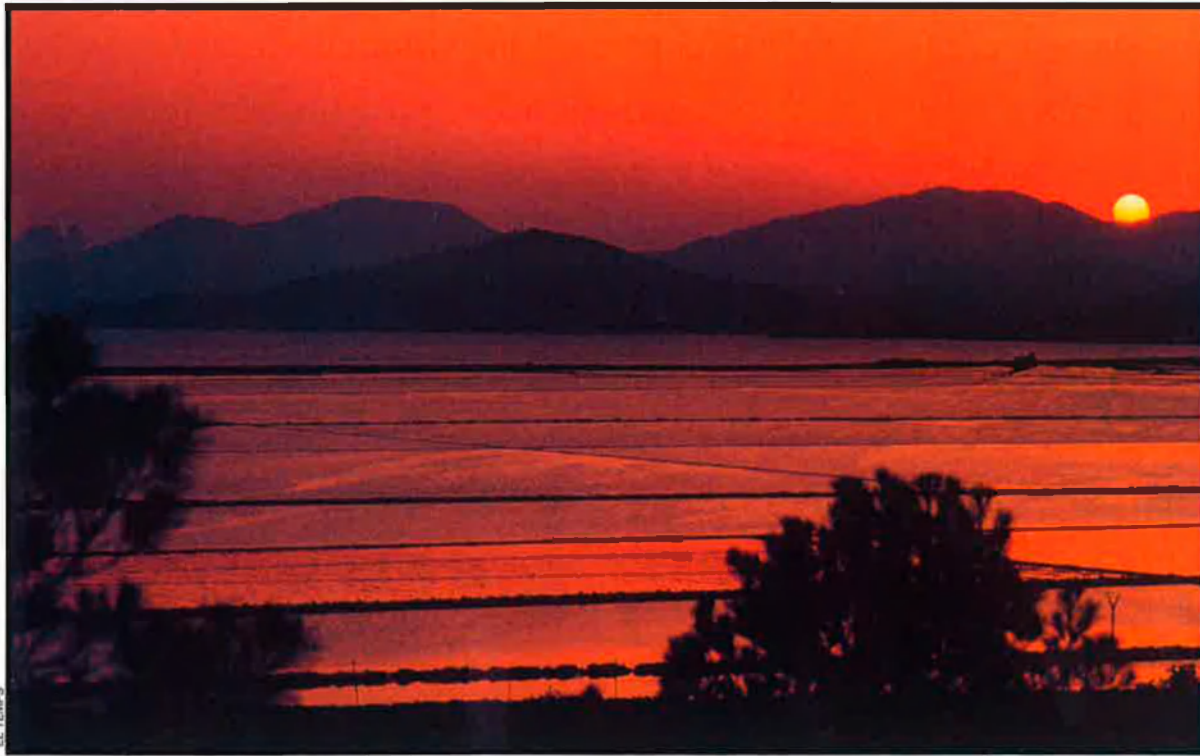
Les protestes més recents —però que no són noves—, es dirigeixen contra la proliferació d'abocadors incontrolats en diversos punts de l'espai. Material de construcció, plàstics, ferralla..., s'acumula pertot arreu, sense que els responsables del Parc ni la Conselleria de Medi Ambient no facin res per evitar-ho. Només fa uns dies l'Ajuntament de Sant Josep, municipi al qual pertanyen ses Salines d'Eivissa, ha decidit contractar una companyia de neteja per eliminar aquestes escombraries.

Ara bé, això només és la punta de l'iceberg. Ses Salines acullen algunes de les platges més conegudes de les Pitiüses i són un dels focus turístics més importants. Per tant, cada any reben la visita de centenars de milers de persones, la qual cosa provoca sens dubte una pressió sobre el medi més que important. Tot i que hi ha moltes iniciatives per contrarestar aquest desgast ambiental, també és cert que en molts casos tot queda només en un projecte de futur. Per exemple, l'intent protagonitzat per l'anterior govern del Pacte de Progrés de reduir el nombre d'hamaques i de parasols a les platges ha

quedat en el no-res davant l'oposició dels concessionaris. I després de la victòria del PP, sens dubte, encara està més clar que no es durà a terme.

Un altre aspecte també denunciat recentment pels ecologistes del Grup d'Estudis de la Naturalesa (GEN-GOB Eivissa) és la lliure circulació dels banyistes per les dunes, sense que els camins i espais estiguin delimitats. Aquests arenals acullen importantíssimes espècies vegetals, algunes de les quals estan en perill d'extinció. La demarcació de Costes de les Balears, dependent del Ministeri, treballa des de fa tres anys en un pla de protecció de les dunes, perquè estiguin delimitades i acordonades, com s'ha fet a Formentera. El GEN, però, denuncia que el projecte està completament paralitzat.

En la mateixa línia de degradació, també hi ha el problema dels iots esportius, que a l'estiu fondegen sense cap mena de control a la mateixa costa de ses Salines. Les praderies de Posidònia (*Posidonia oceanica*), la planta submarina que ha estat declarada Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO en reconeixement de les funcions ecològiques que desenvolupa, queden danyades considerablement. La proliferació d'embarcacions fondejades davant les platges, però, no és només un problema de Ses Salines, sinó que també s'estén cada vegada més a Formentera, on també s'estén el Parc. A la zona de ses Illetes i a s'Espalmador, centenars de iots de totes les procedències inunden la costa, en una massificació incompatible amb el medi natural. Aquest problema havia de ser objecte d'un pla de regulació de la Conselleria, dirigida —abans de les eleccions—, per la progressista Margalida

Les postals encara presenten ses Salines com un paratge idíl·lic, però la realitat és que diverses agressions amenacen de malmetre aquest parc natural davant de la indiferència de l'administració. Ni tan sols s'han col·locat cartells que indiquin la zona protegida.

Rosselló. Amb el canvi de govern, però, el PP encara no ha explicat els seus plans.

A més, en molts casos la posidònia és retirada de la platja, quan hi apareix, pels empresaris turístics amb màquines pesants, perquè, segons diuen, "aquestes 'algues' [que no són algues, sinó herbes aquàtiques] són una molèstia per als banyistes". Tal com ja ha fet públic la fiscalia eivissenca, que al mateix temps està obrint diligències informatives, la retirada de la posidònia de la platja danya l'estat natural d'aquest medi, per la funció reguladora que tenen aquestes plantes i per la destrossa que provoquen les màquines.

Música i cotxes. Mentrestant, la música a tot volum surt dels quioscos restaurants de les platges i les converteix en una espècie de discoteca a l'aire lliure.

Fa dos anys, en aquest sentit, un empresari de la zona va ser condemnat pels jutjats a repoblar un pinar que havia talat per poder ampliar l'àrea d'aparcament de vehicles. Actualment, els nous pins i savines creixen lentament després de la repoblació feta per la Conselleria de Medi Ambient i pagada per l'empresari.

"No sols és això; avui el visitant arriba al Parc Natural i no sap que ha entrat en

una zona protegida, perquè ni tan sols hi ha cartells que ho indiquin", afirma Joan Carles Palerm, president del GEN. Els responsables del Parc Natural van afirmar fa un any que la senyalització de l'àrea protegida es faria "aviat", perquè, segons van admetre, és una feina relativament senzilla. Ara bé, avui dia encara no s'ha efectuat. Sembla que la causa principal és, com tantes altres vegades, la lentitud dels tràmits burocràtics.

Des que es va crear el Parc, amb el vot unànim de tots els partits polítics del Parlament balear, el principal avanç que s'ha produït ha estat la constitució del Patronat que ha de gestionar la zona, el

Es tem que ses Salines acabin sent un parc natural virtual, només sobre paper però no sobre els terrenys

nomenament de la directora i el d'un grup de monitors. Tots ells duen a terme una feina reconeguda per tothom i han aconseguit donar les primeres passes per fer de ses Salines un espai d'aprofitament social. Però poca cosa més. El fet que les competències en Medi Ambient continuïn en mans del govern i que no hagin estat transferides al Consell Insular alenteix l'adopció de qualsevol decisió, que sempre depèn del que es fa amb els altres parcs de les Balears i de si hi ha disponibilitat pressupostària o no. L'exconsellera de Medi Ambient, Fanny Tur, ja va denunciar que la directora del Parc semblava "segrestada" pel Govern balear.

Ara, tothom mira els nous governants del PP, de qui ningú, evidentment, espera grans miracles ambientals. De fet, el nou conseller insular de l'àrea ja ha anunciat que és possible que hi hagi alguna "revisió" dels límits del Parc, els quals segurament disminuiran a favor d'un major creixement del port de Formentera.

Els ecologistes temen que ses Salines acabin convertint-se en un "parc de paper", és a dir, en una zona protegida només virtualment, sobre els documents, però no sobre el terreny.

Joan Lluís Ferrer